

Podsumowanie naboru do Programu Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu *Promocja kultury polskiej za granicą*

Edycja 2021

Instytucja zarządzająca programem: Departament Współpracy z Zagranicą w MKDNIŚ

1. Informacje ogólne

W naborze do programu *Promocja kultury polskiej za granicą* na rok 2021 do instytucji zarządzającej wpłynęło łącznie **320** wniosków o dofinansowanie. Do rozpatrzenia dopuszczono **306** wniosków poprawnych formalnie. W **14** wnioskach stwierdzono błędy formalne. W ramach procedury oceny **104** zadania (32,5%) uzyskało ocenę pozytywną na poziomie 70 punktów lub wyższym. W procedurze konkursowej dofinansowano 34 projekty. Dodatkowo 13 wniosków uzyskało dofinansowanie w procedurze odwoławczej. Budżet programu wynosił **3 450 000 zł**.

2. Ocena wniosków

Ocena wartości organizacyjnej

Ocena wartości w tej kategorii została dokonana przez instytucję zarządzającą – Departament Współpracy z Zagranicą. Punktacja maksymalna wynosiła 10 pkt. i składała się z dwóch kryteriów – C1 oraz C2 opisanych szczegółowo w specyfikacji programu.

W ramach kryterium C1 (maksimum 6 pkt.) wysoko punktowane były aplikacje przygotowane spójnie, rzeczowo oraz zawierające przejrzysty kosztorys, harmonogram i opisy merytoryczne zadania. Zwracano również uwagę na spójność informacji zawartych we wskaźnikach z realizacją zadania z budżetem i częścią opisową zadania. Natomiast najczęściej występującymi błędami, powodującymi obniżenie oceny były:

- mało przejrzysty preliminarz kosztów całkowitych zadania i ich nieprecyzyjny opis (nieuzasadnione łączenie różnych kategorii wydatków, brak sposobu kalkulacji pozycji kosztowej, zbyt ogólne nazwy kosztów);
- brak powiązania preliminarza z treścią wniosku, tj. brak uzasadnienia w opisie dla planowanych kosztów;
- przeznaczenie wnioskowanej dotacji na koszty niekwalifikowane;
- błędne przyporządkowanie źródeł finansowania zadania;
- niespójność poszczególnych elementów wniosku (w tym wskaźników z treścią wniosku, a także dat realizacji zadania w harmonogramie);
- niewystarczające wypełnienie istotnych pól aplikacji np. współorganizatorów w realizacji zadania, partnerów medialnych, opisu promocji wydarzeń etc.

Podczas określania wartości organizacyjnej, istotną kwestią była ocena procentowego poziomu zaangażowania w realizację zadania innych środków finansowych niż wnioskowana dotacja MKDniS (np. środki własne, środki pozyskane od sponsorów, środki samorządowe etc.). Schemat punktowania tego poziomu określa kryterium C2 (maksimum 4 pkt.). Dla uzyskania wysokiej punktacji w tej podkategorii (3-4 pkt.) należało przedstawić budżet, w którym udział dotacji MKDniS był niższy niż 45%. Taki poziom dofinansowania zadeklarowało zaledwie 6 wnioskodawców. Niska punktacja uzyskana w tej części oceny organizacyjnej wynikała najczęściej z braku odpowiednio wysokiego wkładu własnego, rozumianego zgodnie z regulaminem, jako środki, które na etapie realizacji zadania zostaną ujęte w ewidencji księgowej wnioskodawcy.

Punktacja na poziomie 7 pkt. lub wyższym w ocenie wartości organizacyjnej oznaczała wysoką ocenę wniosku. Taką ocenę uzyskało 28 wniosków (8,75%).

Ocena zgodności ze strategicznymi celami priorytetu

Ocena wartości w tej kategorii została dokonana przez instytucję zarządzającą – Departament Współpracy z Zagranicą. Punktacja maksymalna wynosiła 30 pkt. i składała się z trzech kryteriów szczegółowo opisanych w specyfikacji programu.

Czynniki wpływające na wysoką punktację:

- wykazanie bogatego doświadczenia w organizacji zagranicznych wydarzeń, ze szczególnym uwzględnieniem kraju/krajów realizacji przedmiotowego zadania;
- prestiż strategicznego partnera zagranicznego, w tym informacje o jego wkładzie w zadanie (finansowym, rzeczowym, merytorycznym czy promocyjnym) oraz wykazanie możliwości kontynuacji współpracy po zakończeniu projektu;
- szczegółowa informacja na temat miejsca realizacji zadania w tym wskazanie miasta oraz przestrzeni, w której realizowane będzie zadanie;
- zadeklarowanie współpracy z polską placówką dyplomatyczną, jako partnerem dodatkowym w zadaniu. Przedstawienie listu intencyjnego z placówki (nieobligatoryjnie) skutkowało wyższą punktacją strategiczną wniosku.

Czynniki wpływające na obniżenie punktacji:

- małe doświadczenie wnioskodawcy w realizacji zagranicznych projektów kulturalnych;
- wskazanie jako miejsca realizacji zadania długiej listy krajów bez wyraźnego klucza ich doboru;
- zadania o charakterze *stricte* lokalnym, małym zasięgu, niskiej randze;
- zadeklarowanie partnera zagranicznego, który prowadzi działalność kulturalną w ograniczonym zakresie;
- brak współpracy z polską placówką dyplomatyczną;

- jednorazowe wydarzenia, w których brak elementów świadczących o możliwości kontynuacji współpracy w kolejnych latach.

Punktacja na poziomie 24 pkt. lub wyższym oznaczała wysoką ocenę wniosku. Taką ocenę uzyskało 67 wniosków (prawie 21 %).

Ocena wartości merytorycznej

Ocena wartości merytorycznej została przeprowadzona przez 6 ekspertów, na podstawie 3 kryteriów szczegółowo opisanych w specyfikacji programu. Ocena końcowa była wyliczana jako średnia ocen od każdego eksperta. Maksymalna ocena w tej kategorii wynosiła 60 pkt.

Ekspertcy wymienili kilka czynników, które wpływały na niską ocenę wartości merytorycznej:

- brak kreatywności i innowacyjności;
- brak dokładnych informacji na temat elementów składowych zadania (nazwisk wykonawców, programów, repertuarów);
- brak adekwatności kosztorysu w stosunku do planowanego zadania, w tym zawyżanie kosztów;
- brak znajomości uwarunkowań lokalnych, w tym zawieranie we wnioskach deklaracji, z których organizatorzy nie są w stanie się wywiązać.

Punktacja na poziomie 44 pkt. lub wyższym w ocenie wartości merytorycznej oznaczała wysoką ocenę wniosku. Taką ocenę uzyskało 75 wniosków (23%).

Najczęstsze błędy formalne wniosków

- zadanie niezgodne z zakresem kwalifikujących się zadań, wskazanym w specyfikacji programu np. złożenie wniosku na targi sztuki czy konkursy. Specyfikacja programu zawiera katalog wyłączeń, które trzeba brać pod uwagę przy aplikowaniu do programu.
- brak strategicznego partnera zagranicznego. Przy czym należy pamiętać, że polska placówka zagraniczna może występować jedynie w roli dodatkowego partnera w zadaniu.
- złożenie wniosku przez podmiot nieuprawniony do składania wniosków w programie np. przez osoby fizyczne.

Podsumowanie

Na podstawie złożonych wniosków do Programu Ministra KDiNS „Promocja kultury polskiej za granicą”, można sformułować sześć zasadniczych zaleceń, których dotrzymanie może wpłynąć na wyższą ocenę wniosku:

- **zagraniczni partnerzy strategiczni** – należy pamiętać, że prestiż partnera wpływa także na rangę zadania, dlatego warto starać się o pozyskanie jak najbardziej prestiżowych

współorganizatorów, dzięki którym znacząco wzrasta możliwość dotarcia do szerszego i dobrze zdefiniowanego grona odbiorców;

- **współpraca dwustronna** – bardziej korzystne jest przygotowywanie projektów, które będą stanowić realną, dwustronną współpracę z partnerami zagranicznymi, niż jednostronną prezentację dokonań;
- **priorytety geograficzne** – dobierając miejsca realizacji kraju należy brać pod uwagę wskazania obszarów priorytetowych, zawartymi w specyfikacji programu. Lista krajów priorytetowych nie jest listą zamkniętą, jednak wybór kraju o wyższym priorytecie skutkuje wyższą oceną wniosku;
- **promocja zadania** – należy pamiętać, iż celem priorytetu jest rozpowszechnianie polskiej kultury, dlatego istotne jest przedstawienie skutecznej kampanii promocyjnej w mediach zagranicznych;
- **odbiorcy zadania** – należy pamiętać, że program służy promocji kultury polskiej wśród odbiorców zagranicznych, dla których kultura polska nie jest kulturą rodzimą. Polonia i Polacy za granicą chętnie bywają obecni na wydarzeniach realizowanych w ramach programu, jednak nie stanowią strategicznej grupy docelowej. Środki na realizację zadań polonijnych są głównie w dyspozycji Ministra Spraw Zagranicznych oraz Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.
- **współpraca z polską placówką zagraniczną w kraju realizacji zadania** – zadeklarowanie placówki w formie listu intencyjnego skutkuje wyższą oceną strategiczną wniosku. Placówki mogą zaangażować się m.in. w formie wsparcia merytorycznego, logistycznego czy promocyjnego.